

[Cancerformer](#)

Testikelcancer är ovanligt. De flesta blir av med sjukdomen efter behandling, även om sjukdomen har hunnit sprida sig. De flesta personer som får sjukdomen är mellan 28 och 43 år.

Här är de vanligaste symtomen på testikelcancer. Du kan ha ett eller flera av dem:

- Det finns en knöl i testikeln.
- Testikeln har fått en annan storlek och kan kännas annorlunda.
- Testikeln känns tyngre.
- Det gör ont i testikeln.

En del får inga symtom förrän cancer har spridit sig. Du kan till exempel få ont i magen och ryggen. Det är ovanligt, men för en del kan ett symtom vara att en eller båda bröstkörtlarna börjar ömma eller växa.

Symtomen kan ha andra orsaker, till exempel att [testikeln har vridit sig](#) eller att [bitestikeln har blivit inflammerad](#). Bitestikeln är ett litet organ som finns bakpå testikeln. Där lagras och mognar spermierna.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du har symtom. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Kontakta genast en [vårdcentral](#) eller [jouröppen mottagning](#) om du plötsligt får mycket ont i en testikel eller i pungen.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Genom [Min vårdplan](#) har du möjlighet att vara delaktig i din vård. Du får svar på frågor som är viktiga för dig om din utredning, behandling, uppföljning eller [rehabilitering](#).

Du utreds enligt ett standardiserat vårdförlopp om läkaren misstänker att du har testikelcancer.

Ett standardiserat vårdförlopp är ett sätt att organisera utredningen så att den går så snabbt som möjligt. Bland annat finns tider avsatta för de undersökningar som kan behövas. Det är bra om du är tydlig med hur personalen säkrast når dig, så att du inte missar någon kallelse eller telefonsamtal.

Här kan du läsa mer om [standardiserade vårdförlopp](#).

Läkaren brukar börja med att känna igenom pungen och kan ibland utesluta cancer på det sättet. Men ofta behövs fler undersökningar.

Det är vanligt att bli undersökt med [ultraljud](#). Läkaren brukar se direkt om förändringen är en tumör eller om den beror på något annat, till exempel en inflammation i en testikel.

Testikeln opereras bort om det finns tecken på cancer.

Operationen görs medan du är [sövd](#) eller har [ryggbedövning](#).

Läkaren brukar också ta ett prov på den andra testikeln, även om det är ovanligt med cancer i båda testiklarna.

Den bortopererade testikeln och provet undersöks i mikroskop.

De flesta kan lämna sjukhuset dagen efter operationen.

Läs mer om [sjukskrivning](#) längre ner på sidan.

Om du vill kan du få en protes. Den sätts in vid samma tillfälle som testikeln opereras bort. Protesen är av silikon och finns i tre storlekar. En protes är rundare och känns fastare än en vanlig testikel.

Behandlingen kan göra att dina spermier inte fungerar för att få till en graviditet. Därför erbjuds du att frysa in spermier före operationen.

Läs mer längre ner på sidan: [Hur påverkas livet av testikelcancer?](#)

Före och efter operationen får du [lämna blodprov](#) som kan visa om det finns så kallade tumörmarkörer. Det är särskilda proteiner som vissa cancertumörer ger ifrån sig. Det kan hjälpa läkaren att ställa diagnos, och att se hur behandlingen påverkar sjukdomen.

Du behöver blir undersökt med [datortomografi](#) om det verkar som att du har testikelcancer. Det är för att se om sjukdomen har spridit sig i kroppen.

När du lämnar prov i vården sparas en del prov i en biobank. Prover sparas för att din vård ska bli så bra och säker som möjligt. Läs om [prov i vården som sparas](#).

Testikelcancer opereras alltid. Du kan läsa mer om operationen längre upp på sidan: [Undersökningar och utredningar](#).

Efter operationen kan du behöva mer behandling. Behandlingen varierar beroende på om sjukdomen har spridit sig eller inte.

Du får veta vilka behandlingar som är möjliga utifrån de undersökningar som har gjorts. Läkaren och du pratar om vad som blir bäst för dig.

Läs mer i följande kapitel.

De flesta kan lämna sjukhuset efter varje behandlingstillfälle.

Även om cancer inte har spridit sig kan en del behöva få så kallad [cytostatika](#). Det är ett samlingsnamn för vissa cellhämmande läkemedel som kan minska risken att cancer kommer tillbaka.

Du får cytostatika som dropp direkt i blodet.

Cancer kan sprida sig till andra platser i kroppen och bilda metastaser. Det är samma sak som dottertumörer.

Ibland kan små metastaser opereras bort, men oftast behandlas de med en blandning av olika cytostatika.

Behandlingen får du i så kallade kurer. En kur innebär att få läkemedel i några dagar. Därefter får du göra ett uppehåll. Sedan börjar nästa kur.

Oftast behövs tre till fyra kurer. Då är du färdigbehandlad efter nio till tolv veckor. Ibland behövs fler kurer med delvis andra cytostatika.

Det händer att det finns metastaser kvar efter behandlingen med cytostatika. Då kan du behöva bli opererad igen.

Ibland behandlas metastaser med [strålbehandling](#), vanligen under tre veckors tid.

Den andra testikeln strålbehandlas om provtagningen visar att det finns början till cancer där. Det brukar räcka att få behandling i två veckor vid nio tillfällen.

Behandling med cytostatika eller strålbehandling kan ge olika biverkningar. Du kan till exempel bli trött, må illa eller bli extra känslig för infektioner.

Många biverkningar kan lindras och ofta går de över när behandlingen är klar. Berätta för din läkare om hur du mår så att biverkningarna kan minskas.

Efter [operationen i testikeln](#) kan du behöva vara sjukskriven i en till två veckor.

Efter behandling med cytostatika eller strålbehandling kan du behöva vara sjukskriven hela behandlingsperioden och även några veckor efteråt. Det beror på hur du mår.

Läs mer om [sjukskrivning och rehabilitering](#).

De flesta behöver komma på uppföljning flera gånger efter att behandlingen är klar. Det är för att se hur du mår och för att ta reda på om cancer har kommit tillbaka. Du kan till exempel bli undersökt med röntgen och få lämna blodprov.

Det är vanligt att behöva komma på uppföljning två till fyra gånger de första två åren eftersom risken är störst då att cancer kommer tillbaka. Sedan räcker det oftast med färre besök.

Efter fem till tio år brukar det inte behövas fler uppföljningar.

Om cancer kommer tillbaka kallas det för återfall. De flesta som får återfall kan bli av med cancer igen. Vilken behandling som behövs är olika.

De flesta blir av med sjukdomen efter behandling. Livet kan ändå påverkas på ett eller flera sätt. Hur stora förändringarna blir för dig beror på vilken behandling du behöver, om du har andra sjukdomar och hur du mår i övrigt.

Vad du känner och hur du mår kan också variera från en period till en annan.

Cytostatika eller strålbehandling kan ge besvär. Ofta går besvären över, men ibland kan de bli bestående. Det beror bland annat på hur mycket behandling du har fått, eller vilken sorts cytostatika du har behandlats med.

Besvären kan ibland komma långt efter att behandlingen är färdig.

Här är några saker som du kan uppleva efter behandling mot testikelcancer.

Det går inte att säga i förväg hur produktionen av spermier kommer att påverkas av behandlingen med cytostatika eller strålning. Därför erbjuds du att lämna spermier före [operationen av testikeln](#). Spermier sparas så du kan använda dem om du vill försöka få till en graviditet senare i livet.

Hos många minskar produktionen ett tag men återhämtar sig när behandlingen är klar.

Hos andra minskar produktionen utan att återhämta sig.

Ibland gör behandlingen att spermier leds in i urinblåsan när du får utlösning. Då kan du fortfarande vara fertil men behöver hjälp om du vill använda dina spermier i en graviditet.

Det kan ta tid innan de spermier som bildas är friska om spermieproduktionen återhämtar sig efter behandlingen.

Vänta i sex månader efter behandlingen innan du försöker få till en graviditet med dina spermier. Använd [kondom eller andra preventivmedel](#) för att undvika graviditet.

Läs mer om [fertiliteten efter cancerbehandlingen](#).

Det är vanligt att känna sig mycket trött om man har cancer. Det kan bero på olika saker som har att göra med sjukdomen och behandlingarna.

Berätta för vårdpersonalen och andra i din omgivning om du är väldigt trött.

Frisk luft och lättare fysiska aktiviteter kan göra att du känner dig mindre trött.

Flera korta vilopausar brukar vara bättre än en enstaka, längre vilopaus.

Läs mer om [trötthet vid sjukdom – fatigue](#).

De flesta har ett bra sexliv och samliv efter testikelcancer, eller får det så småningom.

Sjukdomen och behandlingarna kan göra att du tänker annorlunda om dig själv och din kropp. En del

tappar lusten därför att de känner sig oroliga eller nedstämda, eller på grund av brist på testosteron.

Det kan vara svårt att prata om den förändrade situationen. Det går att få hjälp, till exempel av en psykoterapeut eller en sexolog. Du kan få hjälp oavsett om du har partner eller inte. Har du partner kan ni till exempel få samtalsstöd eller hjälp att upptäcka nya sätt att vara tillsammans på.

Läs mer om [cancer och sexualitet](#).

Du kan få torra utlösningar om du har opererats i magen och lymfkörtlar behövde tas bort. Då leds utlösningen bakåt in i urinblåsan i stället för ut genom penis. Det brukar inte påverka den sexuella njutningen eller förmågan till orgasm.

Testosteron är ett hormon som bildas i testiklarna. Det gör att du kan känna sexuell lust och få stånd men behövs också för att du ska må bra på flera andra sätt.

Sjukdomen och behandlingen kan orsaka brist på testosteron. Då kan du behöva behandling. Det kan vara i form av en gel med testosteron som du själv smörjer huden med varje dag. Eller också får du sprutor med några månaders mellanrum.

Behandling med cytostatika kan för en del påverka hörseln eller orsaka [tinnitus](#). En del får nedsatt känsel i händer och fötter. Händerna och fötterna kan också bli mer känsliga för kyla. Besvären brukar avta med tiden.

Testiklarna kan kännas som en viktig del av vem du är. Det kan vara orsaken om du känner sorg och saknad efter behandlingen mot testikelcancer.

Läs mer om hur du kan få [hjälp med tankar och känslor vid cancer](#).

Det kan kännas svårt och en del av livet kan bli annorlunda efter att du har fått behandling för testikelcancer. De flesta tycker ändå att de har en god livskvalitet.

Det finns två testiklar i pungen. De bildar könshormonet testosteron och spermier.

Testikelcancer uppstår i den del av [testikeln där spermierna bildas](#).

Det finns främst två typer av testikelcancer: seminom och non-seminom. De är ungefär lika vanliga men behandlas lite olika, bland annat beroende på om canceren har spridit sig i kroppen eller inte.

Cancerceller kan spridas genom blodkärl och lymfkärl. Då kan det bildas metastaser, eller dottertumörer. Vid testikelcancer kan det först bli metastaser i lymfkörtlarna längs ryggraden nedanför njurarna. Canceren kan även sprida sig till lungorna.

Läs mer: [Vad är cancer?](#)

Det går inte att säga exakt varför någon får testikelcancer men det finns saker som kan ha betydelse, till exempel:

- Du har släktingar som har haft sjukdomen.

- [En av testiklarna kom inte ner av sig själv till pungen](#) när du var barn.

Det finns inget sätt att förebygga testikelcancer, men det är bra om du själv [undersöker din pung](#) någon gång i månaden. Då lär du dig hur dina testiklar brukar kännas så att du lättare kan upptäcka någon förändring.

Det finns många olika sätt att reagera på [att få ett cancerbesked](#). Du kan behöva gott om tid att prata med läkaren och annan vårdpersonal om vad beskedet innebär.

Låt gärna en närstående följa med dig, om det är möjligt. Den närstående kan fungera som ett stöd och hjälpa till att minnas vad som har sagts.

Du kan be att få informationen skriftligt så att du kan läsa den i lugn och ro. Ställ frågor om du inte förstår. Du har rätt att få [information på ditt eget språk](#) om du inte talar svenska. Du har rätt att få [tolkhjälp om du har en hörselnedsättning](#).

På många sjukhus finns särskilda sjuksköterskor som kallas [kontaktsjuksköterskor](#) som kan ge stöd och även hjälpa till med olika praktiska saker.

Även sjukhusets kurator kan ge stöd och svara på frågor.

Du kan kontakta Cancerrådgivningen, Cancerfonden eller till exempel en patientförening. Här hittar du kontaktuppgifter och kan läsa [mer om hur du kan få råd och stöd vid cancer](#).

För många brukar det kännas lättare när behandlingen väl har börjat och de vet vad som ska hända.

Ett minderårigt barn har rätt att få information och stöd utifrån sitt eget behov om en närstående är sjuk. Det är vårdens ansvar. Vill du berätta själv för barnet, kan du få hjälp med vad du ska säga.

Ofta är det bra att göra barn så delaktiga som möjligt, oavsett deras ålder. Det betyder inte att du måste berätta allt.

Du kan läsa mer i texten [Att prata med barn när en närstående är allvarligt sjuk](#).

[Du har rätt att vara delaktig i din vård](#) när det är möjligt. Vårdpersonalen ska berätta vilka behandlingsalternativ som finns. De ska se till att du förstår vad de olika alternativen betyder, vilka biverkningar som finns och var du kan få behandling.

På så sätt kan du vara med och besluta vilken behandling som passar dig.

Genom [Min vårdplan](#) har du också möjlighet att vara delaktig i din vård.

Du kan få en [ny medicinsk bedömning](#) om du känner dig osäker på om du får den vård och behandling som är bäst för dig. Då träffar du en annan läkare, oftast vid en annan mottagning för specialistvård.

Fråga din läkare om du vill veta mer om hur du kan få en ny medicinsk bedömning

Det kan kännas svårt [att vara närstående](#) till någon som är allvarligt sjuk. Om du har människor i din närhet kan de vara ett stöd.

Du kan också prata med [kontaktsjuksköterskan](#) om du är närstående och behöver stödjande samtal.

Nationella kvalitetsregistret för
testikelcancer

[Mer om nationella kvalitetsregister](#)

[Min vårdplan – ditt stöd för delaktighet och trygghet i
cancervården](#)

Senast uppdaterad:

2024-07-26

Redaktör:

Susanna Schultz, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Gabriella Cohn Cedermark, cancerläkare, Karolinska universitetssjukhuset, Solna

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

Genom att undersöka pungen regelbundet lär du dig hur testiklarna och bitestiklarna brukar kännas. Det gör det lättare att upptäcka knölar eller andra förändringar och få hjälp i tid.

Du kan till exempel förnya recept och boka, omboka eller avboka tider. Olika mottagningar erbjuder olika tjänster.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

Behandling av personuppgifter

Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från Inera.